

ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Луцького національного технічного
університету

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА

Освітньо-професійна програма: «Автомобільний транспорт», «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», «Інформаційні системи та технології», «Комп'ютерна інженерія», «Дизайн», «Менеджмент», «Підприємництво, електронна комерція та логістика», «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Спеціальність: 274 Автомобільний транспорт, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 126 Інформаційні системи та технології, 123 Комп'ютерна інженерія, 022 Дизайн, 073 Менеджмент, 076 Підприємництво та торгівля, 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

Галузь знань: 27 Транспорт, 12 Інформаційні технології, 14 Електрична інженерія, 02 Культура і мистецтво, 07 Управління та адміністрування

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний /освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної Дисципліни	Вибіркова (професійної або загальної підготовки)
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	4 кредитів ЄКТС / 120 годин
Циклова комісія	Менеджмент і підприємництво
Мова викладання	Українська
Мета навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття методики та організаційних основ державного регулювання економіки, підготовка ерудованих та кваліфікованих спеціалістів, які повинні вірно розуміти та обґрунтовувати державну економічну політику, вміти вирішувати загальні економічні питання, передбачати наслідки того чи іншого рішення, знаходити шляхи вирішення сучасних економічних проблем
Предмет і завдання дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Державна політика» є вивчення наукових основ управління соціально-економічним розвитком країни, цілей, форм, методів та інструментів державного впливу на ринкову економіку. Основними завданнями вивчення дисципліни «Державна політика» є: засвоєння студентами сутності, ролі, основних методів державного регулювання; - розкрити методичні підходи до розробки системи державного регулювання; - визначити обмеження та можливості підприємств, спричинені державним втручанням у сферу господарювання; - формування у студентів навичок самостійного аналізу

	побудови логічних схем та системного підходу до основ державного управління економікою
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Теоретичні засади державної політики. Сутність державної політики. Роль державного регулювання в умовах існування різних форм власності. Два протилежних підходи до участі держави в регулюванні економічних процесів: класична й кейнсіанська теорії. Принципи державного регулювання економіки. Історичний аспект зародження державного макроекономічного регулювання. Класифікація цілей державної політики.</p> <p>Тема 2. Функції та засоби державного регулювання економіки. Система методів, форм та механізмів ДП. Класифікація методів ДП за формами впливу. Адміністративні методи, що ґрунтуються на силі державної влади. Сфери застосування адміністративних методів. Економічні методи ДП. Методи прямого державного впливу на економіку. Методи непрямого державного регулювання економічних процесів. Способи державного регулювання економічного розвитку. Основні форми правового регулювання економіки в Україні.</p> <p>Тема 3. Державне регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності Поняття структури економіки. Стимулювання державою структурних зрушень в економіці. Основні чинники структурних змін. Вплив структурних змін на динаміку макроекономічних показників. Структурний ефект та його вимірювання. Структурна політика як політика пріоритетів і найвища форма державного регулювання економіки. Регулювання інвестиційних процесів в окремих галузях. Джерела і види інвестицій. Роль держави у регулюванні інвестиційної діяльності. Показники економічної ефективності інвестицій. Державне регулювання інноваційних процесів. Державна інноваційна політика.</p> <p>Тема 4. . Фіскальна політика держави Зміст фіскальної політики: цілі та інструменти. Податкові надходження як основне джерело доходів держави. Прямі й непрямі податки та їх роль у наповненні бюджету. Державні видатки і їх структура. Модель впливу державних витрат та податків на сукупний обсяг виробництва. Мультиплікатор державних витрат і податковий мультиплікатор. Недискретна (автоматична) фіскальна політика. Прогресивна шкала оподаткування. Фіскальна політика й державний бюджет. Концепції збалансування державного бюджету. Вплив фіскальної політики та циклічних коливань на державний бюджет. Бюджетний дефіцит: причини виникнення і економічні наслідки. Джерела дефіцитного фінансування. Державний борг та його структура. Економічні наслідки державного боргу. Методи управління державним боргом.</p> <p>Тема 5. Монетарна політика</p>

	<p>Грошовий ринок. Грошова пропозиція та способи її вимірювання. Грошова маса і грошова база. Попит на гроші й фактори, що його визначають. Механізм функціонування грошового ринку. Центральний (національний) банк як суб'єкт монетарної політики. Інструменти центрального банку: політика облікової ставки, політика банківських резервів, операції на відкритому ринку. Вплив монетарної політики на економіку: політика «дорогих» та «дешевих» грошей.</p> <p>Тема 6. Інфляція та антиінфляційна політика Інфляція як макроекономічне явище. Розрахунок темпу інфляції. Класифікація інфляції: за критерієм рівня; за формою прояву; за можливістю передбачення та за причинами виникнення. Особливості антиінфляційного регулювання в трансформаційних економіках. Інфляційні процеси в Україні: причини, наслідки й засоби стримування.</p> <p>Тема 7. Безробіття та політика зайнятості Механізм функціонування ринку праці. Чинники, що впливають на співвідношення попиту і пропозиції на ринку праці. Рівень зайнятості та рівень безробіття. Види безробіття. Фактичний та природний рівень безробіття і фактори, що його визначають. Розрахунок змін в обсягах ВВП під впливом відхилень безробіття від природного рівня. Пояснення безробіття. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закон і крива Оукена. Соціальний захист безробітних.</p> <p>Тема 8. Державна політики у відкритій економіці Механізм зовнішньоекономічної політики. Інструменти зовнішньоторговельної політики. Іноземне інвестування. Порівняльна та абсолютна перевага. Платіжний баланс. Валютний курс. Реальний і номінальний валютні курси. Вплив інфляції на номінальний валютний курс. Види валютних курсів. Попит та пропозиція валюти. Міжнародні системи валютних курсів: Бреттон-Вудська і Ямайська. Зв'язок валютного курсу з платіжним балансом. Вплив зовнішньої торгівлі на ВВП. Вплив чистого експорту на ВВП. Вплив обмінного курсу на чистий експорт.</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p><i>Зазначається:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. Гриньова В.М., Новікова М.М. Державне регулювання економіки: Підручник. К.: Знання, 2008. 398 с. - 2. Державне регулювання економіки: Навч. посібник / С.М. Чистов, А.Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко. Київ: КНЕУ, 2005. 316 с. - 3. Ігнатова Є.М. Державне регулювання економіки : навчальний посібник / Є.М. Ігнатова, М.В. Кармінська-Белоброва. Харків: ХІУ, 2014. 208 с. - 4. Третяк Г.С. Державне регулювання економіки та економічна політика : навч. посіб. Г.С. Третяк, К.М. Бліщук. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 128 с. - 5. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. Львів: Кальварія, 2017. 164 с. - 6. Ушакова Н.Г. Державне регулювання економіки : навч. метод. посібник. / Н.Г. Ушакова, Л.М. Зарецька. Харків : ХДУХТ, 2014. 225 с.

	- 7. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки: Підручник. Київ: Знання, 2008. 462 с. 12. Яковенко Р.В. Державне регулювання економіки : конспект лекцій / Роман Яковенко. Кіровоград : КНТУ, 2012. 40 с.
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційнокомунікативні, проектного навчання.
Пререквізити	Дисципліни «Економічна теорія», «Макроекономіка»
Постреквізити	Дисципліни «Державні фінанси». Здійснення професійної діяльності
Критерії оцінювання	<p>Критерії оцінювання:</p> <p>Оцінка «відмінно» виставляється, якщо здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.</p> <p>Оцінка «добре» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.</p> <p>Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони, однак нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.</p> <p>Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.</p>
Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності